

der foregaar ved Udbrud af en Krig, synes det mig rigtigst at undersøge, hvad der foreligger officielt om saadanne Forhold. Jeg skal da pege paa den belgiske Konges Trontale den 8. August 1870 om Krigen mellem Frankrig og Tyskland. Deri taler han om den belgiske Neutralitet paa følgende Maade: „Han siger, at den franske Kejsers forudsætter, „at Belgien selv vil skaffe sin Neutralitet respekteret ved alle Midler, der staa i dets Magt“. Samtidig omtales, at Kongen af Preussen vil respektere den belgiske Neutralitet, „saa længe den anden krigsførende Magt ikke har krænket den“. Kongen af Belgien erklærer dernæst i Trontalen: „I Overensstemmelse med selve de krigsførende Magters Ønske vil Belgien holde sig rede til at forsvare sig med hele sin Fædrelandskærligheds Iyer og med alle de Hjælpekilder, som en Nation kan finde i sin Villies Energi.“ Den 16. August 1870 meddelte den belgiske Udenrigsminister Repræsentanternes Kammer, „at kort efter Begyndelsen af de Begivenheder, som have hidført Krigen, har den franske Udenrigsminister spurgt vor Repræsentant, om vi havde Villie og Evne til at kunne forsvare vor Neutralitet. Kongens Minister svarede, at Belgien ikke alene vilde overholde en streng Neutralitet, men at det var i Stand til at beskytte den virksomt, og at det ikke vilde svigte sin Pligt“. Det neutrale Belgien vedkendte sig saaledes ikke blot en Neutralitetspligt, men en Forsvarspligt, der er ensbetydende med en Krigspligt, for at bruge samme Udtryk, som den ærede Rigsdagsmand fra Langeland (P. Munch) anvendte. Som bekendt mobiliserede det neutrale Belgien sin Hær, der nominelt bestod af 95,000 Mand og 2,600 Officerer, og det lykkedes da ogsaa derved at holde Belgien ude af Krigen. Det samme skete i det neutrale Svejts, hvor en Hær af lignende Størrelse blev sat paa Benene.

Der er af ærede Medlemmer af dette Ting spurgt om, hvilken Interesse krigsførende Stormagter skulde have af vort Territorium. Det forekommer mig dog ikke vanskeligt at tænke sig, at en saadan Interesse kunde være til Stede og medføre Fare for os. Jeg skal tillade mig at pege paa et analogt Tilfælde. I Efteraaret 1806 havde Tyrkiet givet efter for den franske Indflydelse og havde modarbejdet Storbritanniens og dets daværende allieredes, Ruslands, Planer, og den 16. September 1806 forlangte den franske Gesandt med Trusler, at Sultanen skulde lukke Dardanellerne for de russiske Skibe, som den Gang havde

traktatmæssig Ret til at passere dem. Dette Forlangende gik Tyrkiet saa ind paa, skønt det den 15. Oktober, da det blev bange paa Grund af den russiske Gesandts Forberedelser til at forlade Tyrkiet, atter skiftede Beslutning. Saa blev i Januar 1807 Viceadmiral Sir John Duckworth sendt til Tyrkiet med en Eskadre for at forlange udleveret den tyrkiske Flaade og den til denne nødvendige Udrustning under Trusel med et Bombardement af Konstantinopel. Begyndelsen af Fjendtlighederne blev gjort afhængig af den engelske Gesandts Bestemmelse, men der skulde ikke gives Tyrkiet mere end en halv Time til Underhandling. Foretagendet strandede den Gang paa den engelske Admirals Mangel paa Beslutsomhed, men denne Episode viser, hvorledes den store Interesse, det kan have for en Stormagt at raade over en Passage som den ved Dardanellerne eller som den ved Store Bælt, kan foranledige den til at optræde overfor en neutral Stat, der ikke er i Stand til at modsætte sig en Neutralitetskrænkelse. Det er ogsaa paa den Maade, man vilde forsvare det engelske Overfald paa Danmark i 1807, et Forsvar, som er opstillet af Laird Clowes, Englands største Autoritet i Søkrigshistorien. Han skriver i 1900 om Angrebet paa København: „Paa Tider, hvor Krig er almindelig, ere svage Magter, som ikke kunne bevare deres Neutralitet, og som kunne benyttes af et af de store Partier som Redskab i Krigen, Kilder til Fare for det andet Parti, og det er kun klogt af dette andet Parti at gribe den første mulige Lejlighed til at berøve dem de Vaaben, som, skønt forholdsvis uskadelige i Hænderne paa smaa Stater uden Ærgerrighed, kunne blive frygtelige under Ledelse af store og aggressive Magter“. Den strenge Lovlighed af Bemægtigelsen af Flaaden er et mere aabent Spørgsmaal.

Nu hørte jeg jo rigtig nok, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) erklærede, at der er ingen Krigsfare at øjne i Øjeblikket. Men desværre er denne Udtalelse ikke beroligende. Vi hørte jo, hvorledes den ærede Partifælle for Københavns 10de Valgkreds (P. Knudsen) fremhævede Lord Rosebrys stærke Beklagelse af Nødvendigheden af et Krigsberedskab i en Udstrækning, som man ingen Sinds tidligere har kendt. Derfor vidner det ganske vist om Dristighed, naar Socialdemokraterne nu hos os fremsætte Forslag om Afrustning. Det ærede Medlem fra Langeland